

JOBACS

Journal of Business and Communication Studies

Cilt 2, Sayı 2, Yıl 2023
Volume 2, Issue 2, Year 2023
ISSN: 2822-4957

İmtiyaz Sahibi / Owner

Dr. Selçuk Yasin Yıldız
Dr. Selim ÇAM

Baş Editör / Head Editor

Dr. Selçuk Yasin YILDIZ

Genel Editörler / General Editors

Dr. Selim ÇAM
Dr. Didem DEMİR
Dr. Şerife Merve KOŞAROĞLU

İletişim / Contact

E-mail: editor@jobacs.com

Instagram: @jobacs_com

Twitter: @jobacs_com

Tasarım / Design

Öğr. Gör Eyüp GÜNDÜZ

Baş Editör / Head Editor

Dr. Selçuk Yasin YILDIZ

Genel Editörler / General Editors

Dr. Selim ÇAM
Dr. Didem DEMİR
Dr. Şerife Merve KOŞAROĞLU

Ekonometri	Dr. Öğr. Üyesi	Ceren BÖRÜBAN	İstanbul Ayvansaray Üniversitesi, Türkiye
İktisat	Doç. Dr.	Zeynep Müjde SAKAR	Harran Üniversitesi, Türkiye
İletişim	Doç. Dr.	Sefer DARICI	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye
İşletme	Doç. Dr.	Cansu TOR KADIOĞLU	Twente Üniversitesi, Hollanda
	Doç. Dr.	Derya Fatma BİÇER	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye
	Doç. Dr.	Emre ASLAN	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye
	Doç. Dr.	Gökben BAYRAMOĞLU	Hitit Üniversitesi, Türkiye
	Doç. Dr.	Mustafa ASLAN	İstanbul Gelişim Üniversitesi, Türkiye
	Doç. Dr.	Özcan IŞIK	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye
	Dr. Öğr. Üyesi	Gülay DEMİR	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye
	Dr. Öğr. Üyesi	Kürşad ÖZKAYNAR	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye
	Dr.	Ahmet SEL	MEB, Türkiye
	Dr.	Siham EL OUAHABI	Abdelmalek Essaadi Üniversitesi, Fas
Kamu Yönetimi	Dr. Öğr. Üyesi	Emre EKİNCİ	Yozgat Bozok Üniversitesi, Türkiye
Psikoloji	Doç. Dr.	Seval AKSOY KÜRÜ	Marmara Üniversitesi, Türkiye
Sağlık Yönetimi	Dr. Öğr. Üyesi	Nurperihan TOSUN	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye
Sosyoloji	Dr. Öğr. Üyesi	Zeynep KURNAZ	Karabük Üniversitesi, Türkiye
Turizm	Dr. Öğr. Üyesi	İlker ÖZTÜRK	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye
Uluslararası Ticaret	Doç. Dr.	Adnan Veysel ERTEMEL	İstanbul Teknik Üniversitesi, Türkiye
Hukuk	Dr. Öğr. Üyesi	Asuman ÇAPAR	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye
	Öğr. Gör. Dr.	Banu DENİZLİ ÖZTÜRK	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye
	Öğr. Gör.	Ergün SÜMER	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye

Yayın Kurulu / Editorial Board

Yayın Değerlendirme Ön/Son Kontrol Sorumlusu

Dr. Öğr. Üyesi Şerife Merve KOŞAROĞLU Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye

Ön Dizgi ve Kontrol Sorumlusu

Doç. Dr. Seval AKSOY KÜRÜ Marmara Üniversitesi, Türkiye

Son Dizgi ve Yayın Sorumlusu

Dr. Öğr. Üyesi Nurperihan TOSUN Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye

İngilizce Dil Editörü

Öğr. Gör. Dinemis Handan GÖNÜLAL Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye
Öğr. Gör. Eyüp GÜNDÜZ Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye
Öğrt. Fatih KURTOĞLU Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye
Öğrt. Dönser UZUNGET Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye
Öğr. Gör. Natalia NACIOGLO Comrat State University, Republica Moldova
Öğrt. Anıl BAYSAL Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye

Türkçe Dil Editörü

Doç. Dr. Zeynep CİN ŞEKER Atatürk Üniversitesi, Türkiye
Dr. Eren YILDIRIM Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye
Arş. Gör. Kürşat KAYA Gazi Üniversitesi, Türkiye

Fransızca Dil Editörü

Dr. Siham EL OUAHABI Abdelmalek Essaadi Üniversitesi, Fas

İstatistik Editörü

Dr. Ahmet SEL Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye

Tanıtım ve Medya Sorumlusu

Doç. Dr. Sefer DARICI Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye

Hukuk Danışmanı

Av. Burak KAYABAŞI Sivas Barosu

Bilim ve Danışma Kurulu / Science and Advisory Board

Prof. Dr. Abdullah KARAMAN	Selçuk Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Alla LEVITSKAIA	Friedrich Schiller University, Almanya
Prof. Dr. Elif AKAGÜN ERGİN	OSTİM Teknik Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Erdener KAYNAK	Penn State Harrisburg, ABD
Prof. Dr. Erkan SAĞLIK	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Vincenzo FORMIZANO	University of Cassino, İtalya
Prof. Dr. Yetkin BULUT	Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Zekai ÖZDEMİR	İstanbul Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Adnan Veysel ERTEMEL	İstanbul Teknik Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Aşkın ÖZDAĞOĞLU	Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ayben KOY	İstanbul Ticaret Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Cansu TOR KADIOĞLU	Twente Üniversitesi, Hollanda
Doç. Dr. Emre ASLAN	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Enis Baha BİÇER	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Erdal ŞEN	Fenerbahçe Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Gökben BAYRAMOĞLU	Hitit Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Handan ÖZDEMİR	OSTİM Teknik Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Maria CARABET	Comrat State University, Moldova Cumhuriyeti
Doç. Dr. Mustafa ASLAN	Gelişim Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Sefer DARICI	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Simona D'AMICO	University of Cassino, İtalya
Doç. Dr. Svetlana CURAXINA	Comrat State University, Moldova Cumhuriyeti
Doç. Dr. Svetlana GHENOVA	Comrat State University, Moldova Cumhuriyeti
Doç. Dr. Zeynep Müjde SAKAR	Harran Üniversitesi, Türkiye
Dr. Aytekin ZEYNALOVA	Bakü Devlet Üniversitesi, Azerbaycan
Dr. Azamat MAKSÜDÜNOV	Kırgız Türk Manas Üniversitesi, Kırgızistan
Dr. Chintan Ajaybhai SHAH	S D Jain International College, Hindistan
Dr. Fedele MARIA	University of Cassino, İtalya
Dr. Musca SNEJANA	Comrat State University, Moldova Cumhuriyeti
Dr. Rahul CHAUHAN	Parul Institute Of Business Administration, Hindistan
Dr. Samah IBNOU-LAAROUSSI	SIST British Education, Fas

* İsimler alfabetik olarak sıralanmıştır / Names are alphabetically listed

JOBACS

Journal of Business and Communication Studies

Cilt 2, Sayı 2, Yıl 2023
Volume 2, Issue 2, Year 2023
ISSN: 2822-4957

AMAÇ VE KAPSAM

JOBACS (Journal of Business and Communication Studies) bilimsel ve akademik çalışmaların kabul edildiği hakemli bir dergi olup, derginin amacı sosyal bilimlerin ilgili alanlarında, özgün makaleler yayımlamaktır. Disiplinler arası yöntemlerin bir arada kullanılması ile ortaya konan farkındalığı hedeflemektedir. JOBACS bilimsel farkındalığın artırıldığı somut veya teorik çalışmalarını kabul etmektedir. Birincil veya ikincil verilerden oluşan, deneysel, gözlemsel ve teorik yöntemler ile bilginin elde edilmesini önemsemektedir.

JOBACS yılda 2 sayı yayımlanmaktadır.

1. Sayı: 30 Haziran
2. Sayı: 31 Aralık tarihlerinde yayımlanmaktadır.

Gönderilen çalışmalar editörler tarafından yayına uygun görülmediği takdirde yazara iade edilebilir.

JOBACS Dergisi Türkçe ve İngilizce çalışmalarını kabul etmektedir.

AIM AND SCOPE

JOBACS (Journal of Business and Communication Studies) is a peer-reviewed journal in which scientific and academic studies are accepted. The aim of the journal is to publish original articles in the related fields of social sciences.

JOBACS is published in 2 issues per year.

Issue 1: 30 June

Issue 2: 31 December

If the submitted works are not found suitable for publication by the editors, they can be returned to the author.

JOBACS accepts Turkish and English studies.

ETİK İLKELER VE DEĞERLENDİRME SÜRECİ

Yayınlanma kriterleri dolayısıyla, dergiye gönderilen makaleler için etik kurul onayı alınmış olmalıdır. Araştırma için alınan etik kurul onayı hem yayın içerisinde hem de ayrıca yayın gönderim sürecinde ispatlanmalı ve belgelendirilmelidir. Yayınlanmaya uygun görülen araştırmalar için (eğer gerekiyorsa) katkı oranı beyanı, teşekkür beyanı ve çatışma beyanı hazırlanarak gönderilmelidir.

JOBACS, yazarların araştırmalarının kabul ve yayın sürecine ilişkin koşulları ve kuralları Committee on Publication Ethics (COPE), Directory of Open Access Journals (DOAJ), Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA) ve Üniversiteler Arası Kurul (ÜAK) tarafından yayınlanan etik yayıncılık standartlarına göre belirlemiştir.

Yazarlar

Yayınlanması talebiyle dergiye gönderilen çalışmaların özgün olması gerekmektedir. Özgünlük değerlendirmesi intihal oranını kontrol eden yazılımlarla denetlenir. Eğer çalışmanın intihal oranı %15'in üzerinde ise inceleme sürecine kabul edilmeyecektir. Bu kural, dergiye çalışmalarını gönderen tüm yazarlar tarafından kabul edilmiş sayılmaktadır.

Birden fazla araştırmacının katılımının olduğu çalışmalarda, yazar olarak yorumlanabilecek, katkısı olan bir araştırmacının isminin çıkartılması ve tam tersi koşulda yazar olarak yer alabilecek bir emeği olmayan kişilerin araştırmada yer alması yayın kurallarına aykırıdır. Araştırmada emeği geçen yazarların isim sıralamaları etik kurallar çerçevesinde yer alması gerektiğinden, değerlendirmeye gönderilen çalışmalarda yazar(lar)ın bu konuda etik sorumluluklarını göz etmesi gerekmektedir. Değerlendirme sürecine başlanan bir araştırmada, isim sırasının değiştirilmesi talebi ancak tüm yazarların ortak onayı ile mümkün olabilecektir.

Yazarlar, araştırmanın ortaya konabilmesi için aldıkları destekleri (finansal ilişkiler) beyan etmelidirler. Araştırmanın sonuçlarını etkileyebilecek ya da değerlendirmeyi etkileme ihtimali olan çatışma ve rekabet koşulları yazarlarca beyan edilmelidir.

Çalışmanın kabulüne esas olarak yazarlardan "Telif Hakkı Devir Formu" doldurmaları beklenmektedir. Araştırmadaki verilerin ve sonuçların JOBACS dışındaki herhangi bir yayında kullanılmadığı ve verilmeyeceği, çalışmanın değişik dillerde yayınlanmadığı, bu araştırmadan elde edilen sonuçların yapay olarak bölünerek başka yayınlarda kullanılmadığı yazarlar tarafından teyit edilmelidir. Ayrıca, bu beyan ile herhangi bir şekilde elde edilen verilerin gerekli izinler alınarak çalışmada kullanıldığı da teyit edilmiş olmaktadır. Telif Hakkı Devir Formunun imzalanması ile yazarlar, çalışmaya ait telif hakkı kapsamındaki tüm hakların Journal of Business and Communication Studies (JOBACS) dergisine devredildiğini beyan etmiş olur.

Hakemler

Hakemler ile yazarlar ya da araştırmaya destek olanlar arasında çıkar atışması olmamalıdır. Hakem değerlendirmeleri tarafsız ve nesnel olmalıdır. Uzmanlık alanları dışındaki çalışmalar üzerine hakemlik yapılmaması gerekmektedir. Yazarlara ve çalışmaya ait tüm bilgilerin gizliliği hakemlerin sorumluluğundadır. Yazarlar ve çalışmaya ait telif hakkı ihlali ya da intihal olması durumunda hakem tarafından bu durum editöre raporlanmalıdır. Hakemler, inceleme sürecinde kimliklerini yazarlara açık etmemelidirler. ;çalışmalar, derginin belirlediği standart süreleri aşmayacak şekilde incelenerek raporlanmalıdır.

Editör ve Alan Editörleri

Editör ve alan editörleri derginin kabul ettiği organizasyonlarca belirlenen kurallara ve standartlara uymakla yükümlüdür. Gönderilen çalışmalardan hangisinin yayınlanacağına, ilgili çalışmanın önem geçerlilik ve faydasına editörler karar vermek zorundadırlar. Aynı zamanda hakemlerden gelen yorumla ve yasal zorunluluklara göre çalışmanın yayınlanmasına karar vermekle ykmldrlere. Editörler çalışmadaki intihal, belge eksikliği, dergi kapsamının dışına çıkılması gibi sebeplerle çalışmanın hakem incelemesine iletilmesini reddedebilirler. Kabul edilen çalışmalar alanında uzman iki hakeme gönderme inisiyatifine sahiptirler. Editörler, yazarların demografik ve/veya politik görüşlerine göre seçim yapmazlar. alışmalar hakkındaki düzeltme kararları sadece dergi kurulları tarafından alınan kararlar doğrultusunda gerçekleştirilir. Editörler, alışma ve yazarlar hakkındaki bilgileri saklamakla yükümlüdür. İlgili bilgiler üçüncü taraflarca paylaşılamaz.

Yayın İlkeleri

Gönderilen alışmalar daha önce herhangi bir yerde yayımlanmamış ya da kabul edilmemiş olmalıdır. alışmalar gönderim tarihinden önce, kongre, sempozyum bildirisini, proje veya tez sonuçlarından oluşuyorsa belirtilmeli ve içeriği genişletilerek yayına dönüştürülmelidir. Gönderilen alışmalar öncelikle editörler tarafından değerlendirilir. Derginin yayın ilkelerine uygunluğun test edilmesinden sonra alanında yetkin iki hakeme gönderilen yazının değerlendirilmesi beklenmektedir. Değerlendirme sürecinde hem hakemlerin hem de yazarların bilgileri gizlenmektedir. Derginin yazım dili Türkçe ve İngilizce olmasına karar verilmiştir. Gönderilen makalenin intihal raporu editöre gönderilmelidir. Aynı zamanda, dergide yer alması uygun görülen çalışmalar için yazarların ‘‘Telif Hakkı Devir Formu’’nu imzalayarak editöre ulaştırması gerekmektedir. Dergi, yılda iki defa olacak şekilde Haziran ve Aralık aylarında yayımlanmaktadır.

Değerlendirme Süreci

Değerlendirme sürecimiz, her adımı şeffaf bir şekilde belirlenmiş ve bu aşamaların minimum ve maksimum aralıkları tahmini olarak aşağıdaki gibi planlanmıştır.

Editör değerlendirmesi: 1-3 gün

Alan editörü değerlendirmesi: 3-5 gün

Hakem değerlendirmesi: 10-15 gün

(Revizyon durumunda yukarıdaki srelere ek olarak, yeniden hakem değerlendirme sreci başlatılacaktır)

ETHICAL PRINCIPLES AND EVALUATION PROCESS

Due to the publication criteria, ethics committee approval must be obtained for the articles submitted to the journal. Ethics committee approval for the research should be proven and documented both in the publication and also during the publication submission process. For studies deemed suitable for publication (if necessary), a statement of contribution rate, a statement of appreciation and a statement of conflict should be prepared and sent.

JOBACS, terms and rules regarding the acceptance and publication process of authors' research: has been determined according to ethical publishing standards published by the Committee on Publication Ethics (COPE), Directory of Open Access Journals (DOAJ), Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA) and Üniversiteler Arası Kurul (ÜAK).

Authors

The studies submitted to the journal with the request for publication must be authentic. Authenticity assessment is checked by software that checks the plagiarism rate. If the plagiarism rate of the work is over 15%, it will not be accepted into the review process. This rule is deemed to have been accepted by all authors who submit their work to the journal.

In studies with the participation of more than one researcher, it is against the publication rules to remove the name of a contributing researcher who can be interpreted as an author, and vice versa. Since the names of the authors who contributed to the research should be included within the framework of ethical rules, the author(s) should consider their ethical responsibilities in the studies sent for evaluation. In a study in which the evaluation process has begun, the request to change the name order can only be possible with the joint approval of all authors.

Authors should declare their support (financial relations) for the research to be carried out. The conditions of conflict and competition that may affect the results of the research or that may affect the evaluation should be declared by the authors.

As a basis for the acceptance of the work, the authors are expected to fill in the "Copyright Transfer Form". The authors should be in a listed form, confirm that the data and results of the research are not used and given in any publication other than JOBACS, that the study is not published in different languages, that the results obtained from this research are not artificially divided and used in other publications. In addition, this statement confirms that the data obtained in any way is used in the study by obtaining the necessary permissions. By signing the Copyright Transfer Form, the authors declare that all the rights under the copyright of the work have been transferred to the Journal of Business and Communication Studies (JOBACS).

Reviewers

There should be no conflict of interest between the reviewers and the authors or supporters of the research. Referee reviews should be impartial and objective. It is not necessary to be a referee on studies outside the areas of expertise. The confidentiality of all information about the authors and the study is the responsibility of the referees. In case of copyright infringement or plagiarism belonging to the authors and the work, this should be reported to the editor by the referee. Reviewers should not reveal their identities to authors during the review process. Studies should be reviewed and reported in a way that does not exceed the standard periods determined by the journal.

Editors and Field Editors

The editors and field editors are obliged to comply with the rules and standards determined by the institutions accepted by the journal. Editors must decide which of the submitted works will be published, the importance, validity and usefulness of the relevant work. At the same time, they are obliged to decide on the publication of the study according to the comments from the referees and legal obligations. Editors may refuse to submit the work for peer-review due to reasons such as plagiarism, lack of documentation, and exceeding the scope of the journal. Accepted studies have the initiative to send two referees who are experts in their field. Editors do not make selections based on the demographic and/or political views of the authors. Correction decisions regarding the studies are made only in line with the decisions taken by the journal boards. Editors are responsible for keeping information about the work and authors. Relevant information cannot be shared by third parties.

Publication Principles

Submitted works must not have been previously published or accepted anywhere. If the studies consist of congress, symposium paper, project or thesis results before the submission date, they should be specified and the content should be expanded and converted into publication. Submitted works are primarily evaluated by the editors. After testing the compliance with the publication principles of the journal, the manuscript sent to two referees who are competent in the field is expected to be evaluated. During the evaluation process, the information of both the referees and the authors is hidden. It has been decided that the writing languages of the journal will be Turkish and English. The plagiarism report of the submitted article should be sent to the editor. At the same time, the authors must sign the "Copyright Transfer Form" and send it to the editor for the works deemed appropriate to be included in the journal. The journal is published twice a year in June and December.

Evaluation process

Each step of our evaluation process has been determined transparently and the minimum and maximum intervals of these stages have been estimated as follows.

Editorial evaluation: 1-3 days

Field editor evaluation: 3-5 days

Referee evaluation: 10-15 days

(In case of revision, in addition to the periods above, a re-evaluation process will be initiated)